

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

Tildelingsbrev for 2026 til Forskningsrådet fra Klima- og miljødepartementet

Innhold

Tildelingsbrev for 2026 til Forskningsrådet fra Klima- og miljødepartementet.....	1
1 Innledning	2
2 Mål og styringsinformasjon	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet	2
3 Tildeling	3
3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap.1410, post 71)3	
3.2 Norges forskningsråd (kap. 1410 post 73)	4
4 Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter	5
5 Rapportering og resultatoppfølging	6
5.1 Rapportering om resultater	6
5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene	6
5. 3 Styringsmøter i 2026	6

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2025-2026) og vedtatt budsjett 2026 (Innst. 9 S (2025-2026)) som Stortinget behandlet og vedtok 18.12.2025. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 755,5 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2026. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for KLDs midler til Forskningsrådet for budsjettåret 2026.

KLD viser også til Forskningsrådets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2 Mål og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*
- *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet*
- *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer*
- *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*
- *Mål 5 God rådgivning*

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av mål og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 Mål og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2026 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2026 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergripende ansvar for klima- og miljøkunnskap. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032, Meld. St. 5. (2022-2023), gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling, jf. Prop. 1 S (2025-2026). Disse målene er nærmere omtalt blant annet i Meld. St. 21 (2023-2024) Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – *Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak*, og i Meld. St. 35 (2024-2025)

Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold og Meld. St. 25 (2024–2025) Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet.

For internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid er det særlig Strategi for norsk deltakelse i Horisont Europa og det europeiske forskningsområdet og Panoramastrategien som utgjør de overordnende rammene. Dette utgjør samlet sett de overordnede prioriteringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet.

Klima- og miljødepartementet har videre utarbeidet en ny kunnskapsstrategi for perioden 2025–2030. Kunnskapsstrategien identifiserer sentrale kunnskapsbehov innenfor departementets ansvarsområder. For å løse klima- og miljøutfordringene samfunnet står overfor er vi avhengig av god tverrfaglig kunnskap med høy legitimitet hos beslutningstakere og i befolkningen. Forskningsrådets forvaltning av KLDs midler skal bidra til å møte disse kunnskapsbehovene.

KLD viser også til relevante handlingspunkter og ambisjoner i regjeringens handlingsplan for sirkulær økonomi. Forskningsrådet skal styrke innsatsen og koordinere det tverrgående arbeidet innenfor sirkulær økonomi. Å omstille til en mer sirkulær økonomi skal bidra til å nå klima- og miljømål og mål for verdiskaping. Forskning og innovasjon som er relevant for samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi bør prioriteres de neste årene.

Forskningsrådet skal følge opp føringene i tildelingsbrevet fra KLD i tilskuddsforvaltningen. Forskningsrådet må vurdere innretningen av investeringsplanene etter tildelingsbrevet er mottatt og om nødvendig gjøre justeringer i tråd med oppdaterte styringssignaler.

3 Tildeling

KLD stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpene på hver enkelt post og til de målene og føringene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringar i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet er bruttobudsjettert og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap.1410, post 71)

Kap. 1410, post 71 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd

Tildeling (1000 kr)

Bevilgning	256 950
------------	---------

Tildelingen over kap. 1410 post 71 omfatter grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. Formålet med grunnbevilgningen er å sikre at forskningsinstitutter kan tilby næringsliv, offentlig sektor og/eller samfunnsliv relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Midlene skal brukes til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging som er relevant for dagens og framtidens brukere.

Tildelingen omfatter også midler til samfinansiering av PES-ordningen (Prosjektetableringsstøtte).

3.2 Norges forskningsråd (kap. 1410 post 73)

Kap. 1410, post 73 Norges forskningsråd, kan overføres	<i>(1000 kr)</i>
Bevilgning	498 518
Tilsagnsfullmakt	1 563 900
Tilsagnsramme	741 000

Midlene på kap. 1410 post 73 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima og Polarområdene). KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres.

Bevilgningen på posten skal dekke forventede utbetalinger i det gjeldende budsjettåret av tilsagn som Forskningsrådet allerede har inngått fra tidligere år, og av nye tilsagn som skal utbetales i budsjettåret. Av dette er 30,1 mill. kroner til nye tilsagn som er forventet utbetalt i 2026 og 467,8 mill. kroner til å dekke tilsagn som er gitt tidligere år, men som er forventet utbetalt i 2026. I tillegg er bevilgningen økt med 0,6 mill. kroner som følge av at midler rettet mot Arctic Field Grants er flyttet fra Norsk Polarinstitutt. Total bevilgning for 2026 er 498,5 mill. kroner.

KLD gir Forskningsrådet en tilsagnsfullmakt på 1,6 mrd. kroner. Tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for tidligere inngåtte forpliktelser og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2026. Tildeling og tilsagnsfullmakt gir en tilsagnsramme for posten på 741 mill. kroner. Tilsagnsrammen er summen av nye forpliktelser som Forskningsrådet kan pådra staten i 2026.

KLD viser til føringene i tildelingsbrevet for 2025 om utvikling og utlysning av senterordningen for forskning på bærekraftig natur- og arealbruk, med tildeling i 2026. Det vises også til omtale i tildelingsbrevene til Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Energidepartementet.

Satsingen Maritim Zero 2050 skal videreføres. Andre føringar for posten:

- *Bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering*
- *Midlene skal dekke norsk medlemskap i «International Institute for Applied System Analysis» (IIASA). Forskningsrådet ivaretar det norske medlemskapet.*
- *Arctic Field Grant som stimulerer norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund.*

For prioriteringar innanfor et handlingsrom i 2026 utover føringene nevnt over, ber KLD Forskningsrådet se hen til de overordnede politiske føringene som er omtalt under pkt. 2 og Forskningsrådets forslag til satsingar for 2026 særleg for de prioriterte områdene bærekraftig areal- og naturforvaltning, sirkulær økonomi, grønn skipsfart og hav. Forskningsrådet vurderer selv i all hovudsak hvordan midlene skal fordeles mellom de relevante porteføljene og aktuelle utlysningar i tråd med dette.

Hovedprinsipp for grønn dreining av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Det er et hovedprinsipp at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet, skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling, og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen. KLD forventer at hovedprinsippet følges opp for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysningar.

4 Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter

Driftsutgiftene over KDs kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles vidare.

KLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innanfor rammen på postene for driftsutgifter.

Nye oppdrag fra KLD i 2026 der økte driftsutgifter dekkes av departementet

- Forskningsrådet er vertskapsinstitusjon for innsatsgruppen som har det daglige operative ansvaret for samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi. 4,6 mill. kroner er rammeoverført til kap. 285, post 21 for å dekke Forskningsrådets driftsutgifter til dette.

Oppdrag fra KLD innanfor rammen av driftsutgifter:

- Utarbeide en oversikt over forskning på samlet effekt av tiltak og virkemidler gjennom fellesutlysningar for klima og miljø. KLD vil ha nærmere dialog med Forskningsrådet om bestillingen og frist for arbeidet.

- Videreføre arbeidet under Maritim Zero, inkludert oppfølging av intensjonsavtale mellom Norge og Brasil om grønn skipsfartskorridor.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

KLD ber om rapportering per kapittel og post rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til KDs brev som etatsstyrer.

For 2025 ber KLD om nøkkeltallsrapport på Forskningsrådets samlede forskningsfinansiering, uavhengig av departement, innenfor følgende åtte kategorier:

Forurensning; Klimarelevant forskning; Klimatilpasning; Kulturmiljø, Kutt i utslipp av klimagasser; Naturmangfold; Polarområdene; Sirkulær økonomi. De enkelte nøkkeltallene bør rapporteres likt til alle departementer som har bevilgninger som inngår i rapporteringen, og bør ellers benyttes der det er relevant.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

I 2026 skal Forskningsrådet jobbe videre med å følge opp piloten for grønn prosjektklassifisering og rapportering sammen med Innovasjon Norge, Enova, Siva, Eksfin, Doga og Gassnova. Hovedformålet med arbeidet er å etablere sammenliknbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold på tvers av det næringsrettede virkemiddelapparatet. KLD viser til styringssignaler i NFDs tildelingsbrev til Forskningsrådet og forventer at dette følges opp også for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysninger.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmøpælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettetert med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmøpælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for 2026 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3 Styringsmøter i 2026

KLD vil avholde to styringsmøter i 2026:

- Vårmøtet er berammet til 18. juni kl. 13:00-15:30 og skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2025.
- Høstmøtet er berammet til 18. november kl. 13:00-15:30 og vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2028 og utkast til tildelingsbrev for 2027.

Departementet vil komme tilbake med innkalling og detaljert dagsorden for møtene i løpet av 2026.

Med hilsen

Ellinor Dalbye Kasahara (e.f.)
avdelingsdirektør

Kristin Celius
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Energidepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Nærings- og fiskeridepartementet
Riksrevisjonen